

ECHINOXISTUL FĂRĂ PORTOFOLIU

Alexandru CISTELECAN

Abstract

An assistant of miracles, poet Vasile Dan takes part to them by a floral and enthusiastic language, but with a sensibility that is elutriated by library filters. He warms up the elementary by refined sensation and with a sensibility poured in ritual patterns. Ioan Alexandru the hymn writer comes immediately to help, according to the foundations set by Blaga, and provides the poet with a recipe of bliss; using it, Vasile Dan operates a translation of the world into delicacy and, concomitantly, of the poetic ego into a resolutely angelical condition; but also of the language into euphemism and adorned style, into candor and vegetal state. The metaphor exults and exalts, but on strictly delicate staves; it transfers the materiality into a melodiously state and they become, as in the case of Adrian Popescu, a language of confession; the entire world is, eventually, a Gospel, a deposition in the favor of the transcendent and the immanence hums of the divine presence; the communion is related to the condition, to the fundamentals, the franciscanism becomes obligatory and the translator quality of the poet – compulsory. His ecstasy is a vocation of humility, his syntax – a pure exclamation of the shiver, a confession by elation.

Vasile Dan e un echinoxist fără patalama. Un echinoxist rătăcit în afara grupării și poate tocmai de aceea mai ortodox decât cei dinăuntru. El poartă semnele echinoxismului nu numai cu conștiințiozitate, dar și cu evident apetit. Nu numai că pare anume crescut în acest mediu de cultură, dar pare și hrănit exclusiv cu ambrozia melancolică servită la primele agape echinoxiste. Nu există, printre echinoxistii din nomenclator, unul cu mai multă devoțiune față de regula echinoxismului și care să se comporte mai religios cu formula poetică a acestuia. E o problemă nu doar de onoare, ci și de datorie imediată înscrierea lui cu acte în catalogul general și legalizarea, oricât de tardivă, a acestei empatii cultivată ca sintonie structurală.

De altminteri, comentându-i *Întîmplări-le crepusculare...* din '84, Gheorghe Grigurcu l-a și trecut, reflex, printre echinoxisti, impresionat tocmai de excesul de mărci tipice casei și etalate ca o “caracteristică comună mai multor echinoxisti: o mare gravitate a tonului, o afectare solemnă a frazei, o pedanterie a estetizării” (*Existența poeziei*, p. 361). E, oarecum, ținuta obligatorie a poetilor echinoxisti din primul val; o ținută de ceremonie, exersată în gesturi ritualice și într-o sintaxă domestică imniforă, tradusă, la rîndul ei, în declamația de fioare și în incantația nostalgică a sublimelor. Dar și dincolo de ținuta lirică Vasile Dan rămîne un echinoxist dreptcredincios. Și el, ca și aproape toți ur-echinoxistii, are un sentiment sacramental al poemului, lăsat moștenire imperativă de Blaga; poetul locuiește într-o lume de taine, de embleme și marcaje, plimbîndu-se, hieratic și înfiorat, printre rune; el calcă, de fapt, pe un alfabet de sacre și umblă printr-un dicționar ocult, de misterii și misterioase ce foșnesc la fiecare atingere. Poemul nu poate fi altceva decât un recitativ de înfiorări și iluminări, cu gramatică diafană și exultantă; poetul însuși nu poate fi decât inhibat de iradianța lumii în care viețuiește și intimidat pînă la ferveare de sacramentalitatea ei; cum nu umblă printr-o lume ordinară, ci printr-una semnată de transcendent, el însuși trebuie să se hieratizeze, să se decorporalizeze și să aibă pasul aerian, spre a nu strivi, măcar din greșeală, “corola de minuni” în mijlocul căreia trăiește. Orice plimbare prin lume devine, de fapt, o transă, așa că peisajele nu sînt altceva decât epifanii și iluminări; lumea se expune vederii numai spre a se putea expune, de fapt,

viziunii; constituția ei nu e cea aparentă, ci aceea ascunsă: un substrat de luminiscentă ce erupe în materii, angelizându-le și suavizându-le. Nu sînt, de fapt, peisaje, ci miraje și miracole, crize de ascensiune cerească setate într-o miracolistică a întimității; semne trezite la inflorescență și pe care poetul le recoltează nu într-un catalog de stări, ci într-unul de transfigurări și febre. Măcar în acest punct el nu se încrede total în perspectiva sofianică și nu așteaptă liniștit pogorîrea sacrelor pe pămînt; pune mîna și incită el însuși la ascensiune, ridicînd terestrele în luminozități. Asistent de miracole, poetul participă la ele printr-un limbaj floral și entuziast, dar cu sensibilitatea decantată prin filtrele bibliotecii. El exaltă primarele prin senzații rafinate și cu sensibilitatea pusă în tipare de rit. Ioan Alexandru imnoforul îi vine îndată în ajutor, după fundamentele puse de Blaga, și-i oferă poetului o rețetă de beatitudini; cu ea, Vasile Dan operează o translație a lumii în grație și, totodată, a eului poetic în condiție rezolut angelică; dar și a limbajului în eufemism și prețiozitate, în candoare și vegetalizare. Metafora exultă și exaltă, dar pe portative strict delicate; ea transferă materialitățile în suav, făcîndu-le să zboare și să leviteze în iminența sacrelor ori în perspectiva lor. Copleșite de spirit, materiile își pierd materialitatea și ele devin, ca la Adrian Popescu, un grai de mărturisire; lumea întreagă e, la o adică, o evanghelie, o depoziție în favoarea transcendentului și imanența zumzăie de prezență divină; comuniunea ține de condiție, de funciar, franciscanismul devine de rigoare, iar calitatea de traducător a poetului – obligatorie. Extaza lui e o vocație a umilinței, sintaxa lui – o pură exclamație a fiorului, o mărturie prin beatitudine. Dar sub protecția celor trei muze, toate trei ardelenesti, începe Vasile Dan.

Cu deosebire însă sub cea a lui Ioan Alexandru. *Privești* din '77 sînt o carte drogată de angelism, de limbajul exaltant și eugenic pus să prelucreze, exclusiv și excesiv, stări de grație. Marcel Pop-Corniș avea, fără îndoială, dreptate să vorbească, pe copertă, despre un "poet cu vocația *laudelor*" și să constate transfigurarea peisajelor "în luminoase spectacole cosmice"; acestea și sînt liniile de poetică ale lui Vasile Dan (și, în mare, vor și rămîne), numai că poetul avansează pe ele prin prețiozități, printr-o inflație de suave învăpăiate de un elan de stil. Ceea ce, desigur, n-ar fi fost o ambiție deșartă, dacă "stilul" n-ar fi fost conceput ca strictă eufemizare, ca peripeție de sublimare. Prestigiul calofiliei e însă atît de intact încît gripează toate entuziasmele, suavizându-le și rărîndu-le pînă pot fi declinate ca simplă euforie; și nu atît ca euforie a senzației, cît ca euforie a limbajului. Cînd, mai tîrziu, Laurențiu Ulici va constata că, "încă de la început", "calofilia și extazul" sînt "notele specifice" ale poetului (*Literatura română contemporană. I. Promoția 70*, p. 189), el nu va face decît să ratifice o ecuație consolidată într-o formulă. Căci entuziasme suave produce această scriitură de grațiozități în care și iluminarea are o gramatică amabilă, de inefabile ce se eterizează spontan. Poate că și mai drept ar fi să vorbim, de fapt, de entuziasme ale suavității, de experiențele iluminante ale delicateții. Pentru că Vasile Dan, cu tot repertoriul romantic al motivelor, de avîntul suavizării se lasă luat; contemplația lui are religiozitate, notația lui e solară iar referințele sînt tari, mitice; atitudinea e imnică iar imaginarul timorat și temerar deodată, lucrînd deopotrivă cu senzația frustră și cu reflexele livrești; gestică e devoțională și sacramentală, dicția – înfiorată și ritualică; dar toată această sintaxă a ființei interpelată de beatitudine se diafanizează ireversibil într-o formulă de idilism iluminat: "Senină privești cerului în ochiul său./ Coboram văile dulci/ în valuri, cu vîntul stins și aerul înflorit/ în păsări./ Pete solare erau trupurile noastre pe Disc./ Un zid: tăcerea întinzîndu-se în mari cîmpuri/ în ființele tinere. O, un zid străveziu" etc. (*Amintirea: un zid străveziu*). Structura de lumină a lumii e prea dispusă să ajute structura euforică a limbii iar materiile prea grăbite să abdice de la materialitate. Unei lumi atît de

maleabile pentru procesarea spirituală Vasile Dan nici nu-i putea transcrie, de altfel, decât evanescența fericită.

Solicitudinea materiilor pentru convertirea lor în spirit, pentru transpoziția în lumină pare și mai eficientă în *Nori luminați* (1979), carte de grație și de mici spasme extatice, scrisă cu nostalgia limbii cerești și cu aceeași cerneală diafană. Vasile Dan parcurge aici tropismele euforizante ale purității, exersată ca pur ritm beatitudinal, ca dans grațios cu elementele. El trăiește exclusiv din candoare, dar dintr-o candoare transpusă în frenezie și transcrisă în suave vertijie nupțiale. Întreg volumul e un răsfaț în puritate, o exultanță în feeria candorii. Chiar dacă Vl. Jankélévitch ne interzice expres “declararea purității” (pentru că asta ar fi “mai mult decât un angelism”, ar fi “un non-sens și o imposibilitate radicală”) (*Pur și impur*, Nemira, 2001, p. 7), el nu le poate interzice așa ceva poezilor; măcar pentru că aceștia, dacă vor, sînt pe jumătate altceva și nu pot fi puși la măsură strict umană; iar Vasile Dan a ales să fie, cel puțin în primele volume, pe jumătate înger. Dar cine e pe jumătate înger, probabil e pe de-a-ntregul; așa se face că Vasile Dan e într-o continuă și eminentă levitație, făcînd reportajul acestor vertijie într-un grai de suavități și într-o limbă de eterice. Dar nici el nu poate, în această paradă de purități, decât să exclame, să se bilbiue extatic (pentru că, după același Jankélévitch, “puritatea pură nu ne îngăduie decât să ne bilbiim”, p. 14). Poemele nici nu sînt altceva decât tautologia acestor exclamații, expandarea lor într-un discurs de senzații luminiscente: “/.../ Alergînd cu rouă în mîna stîngă, strigînd/ Ave! sufletul meu planează cu această ninsoare/ peste trupul tău de apă tînră./ Închipuți-vă eu într-o furtună albă, Fulgul,/ nupțial dănuind cu fiucele vîntului” (*Ceva despre fulg*). Exclamații transformate în ceremonii ale iluminării și comuniunii sau senzații de iluminare, poemele dezvoltă nu atît o partitură de transfigurări, cît una de beatitudini. Vasile Dan vorbește din interiorul interjecției extatice, desfăcîndu-i punctul de implozie în rituri ale senzației. El introduce o economie narativă în domeniul indicibilelor, al inefabilului ca stare, nu ca spunere.

Pe *Scara interioară* din '80 poetul urcă tot la celeste, dar punînd acum, într-un mod mai consistent, și o contragreutate imaginarului volatil și exultant. E doar o greutate de contrast, pe care, de altminteri, poetul a încercat s-o folosească și pînă aici, prin rapelul în real; a rezultat însă o simplă coloratură contrastivă, căci realul, pus să facă opoziție transfigurării, nu rezista impetuozității delicate a iluminării. Dar ca la toți nostalgicii sublimității, și la Vasile Dan realul devine subversiv și conduce o acțiune negativă, de recul din fața idealității și de compromitere a suavismului. N-ar avea, la urma urmei, de ce, pentru că materialitatea, în cazul său, bolește de luminozitate și, dacă e senzuală, nu e propriu-zis și materială. Topirea în lumină pretinde însă oponenți și realitatea a rămas, de la romantici, cu un prestigiu funest. Pe impactul dintre ea și elevație mizează și Vasile Dan în dorința de a insufla dramă în triumful candorii. Dar notațiile, punctele cotidiene de referință sînt repede spulberate, în negativitatea lor, de peripeția euforică a imaginarului. În *Scara interioară*, însă, programul imediat fiind unul strict ascensional, contragreutățile erau imperative. Așa că, mai degrabă din exigențele logice ale principiului poetic decât din cele legice ale viziunii, se petrece acum o revelație a corporalității, menită să tragă în jos elanul spiritualizării: “Viața ia nu numai forma, dar și culoarea -/ pînă la identificare – a trupului” (*Viața, în zori*). Dar poezia tot o formă de elan va rămîne, numai că un elan dedus cu durere din materialitatea biografică: “Precum un corp cu centrul de greutate în afara sa,/ precum o lebădă,/ precum iedera cățărătoare, iluminată,/ cu unghiile dureros înfipite/ în Zidurile eterne” (*Poezia*). Iar de acum încolo Vasile Dan se va ține tot mai aproape de acest concept – și el, firește, romantic, în fondul său – al poemului ca bravură

mîntuitoare ieșită din suferință, ca elevație traumatizată de condiția terestră și ca funcție de exorcizare a acesteia.

Soluția de contrast se dovedește și mai folositoare în *Arbore-le genealogic* din 1981, în care o bună parte din poeme trăiesc din detalierea – ori măcar din enunțul – acestui conflict; realitatea devine agresivă, amenințătoare, punînd melancoliile paradisiace în primejdie și forțînd poemul să ia calea eroică a rezistenței: “Deodată mușcătura (caninii puternici, fosforescenți) dimineța/ a Realității” (*Deodată... sau visul unei nopți de toamnă*). Această “mușcătură” a realității din corpul angelic al nostalgiilor se agravează, atît prin intensitate, cît și prin recurență, astfel încît poetul e nevoit să facă față unui adevărat asalt insidios al entropiilor. Scriitura se apleacă (și) spre traumă, spre provocarea diformităților iar poemele se contaminatează de un vocabular primejdios; ele joacă acum pe linia dintre suavitate și pericol, dintre floral și sanguinic, caligrafiind, în locul extazelor, panica. Imaginarul delicat flirtează cu cinismul, eliberînd astfel o condiție poetică pusă sub semnul dramatic al oximoronului: “/.../ Am putea-o numi Apa de foc,/ sau proba de plumb în aripi,/ sau gaura neagră din ceruri,/ sau pisica hipnotizînd o gingașă zburătoare/ sau cuvîntul, șișul -/ am putea-o numi oricum – Brîul ce înconjoară grădina/ cu destulă tandrețe” (*Grădina adormită*). În linii mari, viziunea intră acum în pantă elegiacă, semn că greutățile atîrnate de aripile entuziasmului și-au avut rostul și și-au produs efectul. Dar imaginarul lui Vasile Dan rămîne, fundamental, unul gracil și euforic, mizînd pe reverberații și arabescuri. Ca să țină poemul în stare de primejdie și starea poetică mai aproape de consistența dramatică, poetul trebuie mereu să se uite la realitate cu maliție. Cînd această încruntare programatică lipsește ori se destinde, realitatea fuge iar în incantații luminiscente. Și fuge de la sine, magnetizată ireversibil de juisanța luminii; ea rezistă în condiții dramatice numai prin premeditare, prin decretul conceptului poetic. De felul ei e, însă, jovială, solară și repede entuziasmantă.

Lăsate în voia lor, fără o prea severă instrucție în dramatic, *Întîmplările crepusculare...* din 1984 se întorc spontan la limbajul de exultanță și la conceptul de poem ca vînătoare de inefabile. Căci nu altceva decît o răpire diafană e poemul pentru Vasile Dan, o inflamare genuină a vocabularului: “Poetul/ în mînă cu o hîrtie ce se aprinde singură,/ îndată ce o atingi, -/ pură Posesiune” (*Ars poetica*). Album de inefabile captive, de seducții irepresibile, volumul cîntă raptul beatitudinal, persuasiunea narcotică a sublimelor, hipnoza calofilă a lumii: “Cu spatele la Splendoare, cu spatele la ispită./ Iar ea să-și fi strecurat deja scrisul subțire/ pe sugativa retinei tale,/ exact în momentul în care duceai, printr-un reflex de apărare,/ mîna la ochi./.../(Chemi fotografiful./ Duce aparatul la ochi/ cînd nici nu se-așteaptă/ și țac! o prinde în cutia etanșă/ ca pe o pasăre cîntătoare)” (*Lupta cu îngerul*). Îngerul lui Vasile Dan e estetica lumii, seducătorul cosmic, iar poetul trăiește într-o profuzie de miraje și în permanente răpiri extatice. Nu, totuși, cu inocență, cu naivitate, ci cu o conștiință prevenită a inefabilelor, marcată printr-o ușoară prelucrare ironică și livrescă a transei beatitudinale. Dar această prelucrare nu e decît o precauție adresată cititorilor, căci participația la misterul fascinației cosmice e una vitală. “Metafizica fragedă, diafană”, pe care o vedea Romulus Bucur în *Drumul cu fînte* (*Poeți optzeciști – și nu numai – în anii '90*, p. 61), e activă peste tot, legînd viziunea poetului de o ameteală a firii și de efluvia senzuală ale sublimelor.

Elegie în grădină (1987) pune din nou diafanitatea în climat dramatic, reluînd contactul și contractul – ambele traumatice – cu realul. E vorba, de fapt, de o permanentă dialectică ondulatorie a dominantelor, exultanța schimbîndu-și mereu locul cu panica de real; poetul caută, poate, o soluție de echilibru între euforie și disforie, dar piciorul îi

alunecă prea tare ba pe o pedală, ba pe alta. Efortul principal pare a fi orientat acum spre racordarea feeriei la elegiac și a exultanței vegetale la melancolia existențială. E un program de dramatizare a reveriei prin conspectarea realului. Dar scriitura imnografică a lui Vasile Dan prinde cu spontaneitate tot fulgurația fastă, iluminarea candidă a realului și criza de levitație. Percepția poetică rămîne una de gală, sărbătorească și jubilativă, radiind într-un zumzet de senzații aurorale. Vasile Dan e un poet iremediabil fericit, dar cu nostalgia suferinței. Nefericirea lui e însă doar aceea de a trăi pe pămînt. Și nici aici nu se simte, de fapt, rău, decît atunci cînd are privirea socializată și ațintită pe cotidian.

Grafia aceasta delicată se melancolizează și mai pregnant în *Drumul cu ființe* (1990). Dar asta numai pentru că se schimbă oarecum perspectiva contemplativă. În primele volume gramatica ardentă avea mirajul paradisiac drept țintă și-l asalta prin calofilie; în ultimele, ea îl are drept sursă și încearcă să-l recupereze prin reveria amintirii; pe vremuri, mirajul avea imediatețea unei senzații; cu vremea, el trebuie resuscitat prin anamneza feericelor. Dar și amintirea se scaldă tot în mirificanță. Ca și sensibilitatea, și memoria lui Vasile Dan e una de celebrare, genuin imnoforă. Coborîrea în cotidian, tot mai frecventă, ca și alertarea viziunii prin teme ne liniștii ori ale decepției, sfîrșesc tot la țărături festive, la omagiul feeric. Melancolia însăși e beatificantă, oricît s-ar hrăni din nostalgii și contrarii ale realului. Antrenamentul stenografic al scriiturii, itinerariul de notații imediate cu care se confruntă memoria nu alcătuiesc decît un cadru de primejdie pentru tînjeala mirifică. Poezia devine, totuși, sub efectul acestei insistențe în notație, compasională, se îmbibă de o suferință a condiției căzute și se transformă într-un limbaj lacrimal; dar o lacrimă care arde și se ridică de la rostire la viziune, luînd cu sine, în transfigurare, lumea: "Poezia se scurge încet, încet pe obraz arzînd,/ arzînd de la gură la ochi" (*Poezia*). Ea rămîne o epifanie a inefabilului, o întrupare de inefabile și un mister generos, contaminant: "Scriu un vers pe care nu l-am creat eu,/ nu l-am citit,/ nu l-am auzit nicăieri/ vreodată.// El ia forma mîinii care îl scrie,/ a inimii care bate irigînd-o cu sînge,/ a creierului în care se scufundă încet/ ca-ntr-o placentă.// Vine un altul și îl citește,/ mult inspirat,/ în timp ce îl scrie." (*Karmă*). Cu această mistică a inefabilelor care survin miraculos Vasile Dan nu poate plînge prea mult; doar în momentele în care realul e tangent la inefabil, amenințîndu-i fragilitatea. Căci altminteri el e atent tocmai la aceste momente de rapt extatic, de imperiozitate a misterului.

O pauză mare și-a luat Vasile Dan pînă la *Pielea poetului* din 2000. Între *Drum...* și *Piele...* diferențele ar putea fi semnificative, dac-ar exista. Dar cum Vasile Dan e mereu unul și același poet, rămînînd, oricît și-ar schimba pielea, la vechiul nărav al reveriei melancolizate, el nu valorizează în diferență excesiva asceză, investind-o toată în continuitate. Totuși, lirismul sărbătorec, de jerbe ale prețiozității și de suave extaze vegetalizate, se contrage acum într-un vers hieratizat, auster, ce simulează lipsa de fast a notației. De această scriitură decăzută Vasile Dan nu se poate, de fapt, apropia, întrucît între el și real (în calitatea lui de cotidianitate ordinară) stă, inclement, deși cît se poate de discret, conceptul "albatrosului", perceptibil încă în desenul detracat al simbolului: "Ziua aruncă iarăși mulțimea pe stradă./ Cerul senin. Lentilă concavă. Un abur. Un nor/ ce se toarce. Numai atît./ Jos totul se mișcă brownian. Cu greu te streкори./ Geanta îți rămîne în urmă, frîntă,/ agățată de umărul drept./ 'O pasăre în echilibru fragil, pe un fir subțire,/ ce urcă la cer? Ori pieziș/ se-nfige-n pămînt?' Te smulgi, din cînd în cînd, dintre trupuri" (*Pînă se luminează*). Poetul lui Vasile Dan nu e din această lume și el se uită cu rețineră la ea - și asta doar cînd își poate lua ochii de la cer (dar și atunci, pînă la urmă "căderea" se dovedește o "ascensiune": "Ca într-o pînză umedă, lipicioasă/ în care cade o insectă ce

umblă numai/ pe cătăligi/ cu capul mult mai mare decît/ întregul ei trup -/ ca într-o dimineață/ ca în dimineața aceasta - / o cădere totuși în sus" - *În cer*). Metafora e drastică, pedepsitoare, cînd exersează pe lumea de jos, dar cum preferința ei pentru cea de sus e stridentă, de regulă ea progresează în diafan, animată de sintaxa transfigurării. Iar contemplația lui Vasile Dan nu e niciodată neutră și vede materiile stigmatizate de har. În aceste condiții de grație a materiei poetul, vrea-nu vrea, vede delicat și pictează preferențial cu suavitate, lucrînd chinezării în condiții supliciale. Căci poezia lui Vasile Dan rămîne, cu toată sintaxa iluminării, operă de chin și de jertfă. Ea se traduce în metafore constante, poate chiar prea repetitive, ale sacrificiului, folosindu-se de bietul poet ca de un sclav (sau martir) al vocației: "Pielea poetului vai de pielea poetului./ Iată-i prima lui mîină stîngă/ cu care strînge repede bănușii/ cu care scapă bănușii/ în canalul Primăriei.// Iată-i unghia ruptă ca o peniță/ de argint înmuiată în cerneală roșie.// Iată-i umărul frînt peste mașina de scris" etc. (*Pielea poetului*). Vasile Dan pune cîtă discreție poate în parada acestui concept eroic, purtat prin poeme fără emfază, dar cu rigoare. Totuși, o anumită redundanță în rulaj face prea dramatică distanța dintre concept, trăgînd spre bravura romantică, și scriitura delicată, trăgînd spre arabescul suavizant.

Carte vie (2003) continuă peripețiile acestui concept sacrificial al poemului, aducîndu-l din stricta lui condiție romantică, de prestigiu pur literar, într-o condiție cristoformică. Sacrele omagiate ca estetică a lumii și exaltate în vertijele diafane devin, încetul cu încetul, o etică interiorizată, scaldată în compasiune. Dar la Vasile Dan mistică poemului face concurență serioasă misticii ca atare și devoțiunile, ba chiar și iluminările lui, se împart. Căderea cea mai gravă nu e căderea din grația divină, ci căderea din grația poetică (atunci cînd acestea nu sînt totuna, cum, de regulă, sînt). Dar căderea aceasta poetică e, de fapt, un sentiment al copleșirii; mirajele se prăbușesc peste poet și-l strivesc, în vreme ce dublul său simbolic își poate continua expediția extatică a zborului. O asemenea corporalizare a mirifianței nu-i poate promite poetului decît o extază finală: moartea ca beție a splendorii. Nu sîntem însă acolo, ci doar într-un punct apropiat al acestei dialectici de beatitudini; în punctul în care feeria coincide cu drama: "aproape adormi înaintea splendorii -/ mai mare rușinea./ de acolo de sus de pe munte/ lacul părea foarte subțire/ prelins între coaste uscate./ albastru ca o lamă ce taie/ între cer și pămînt./ în timp ce-l privea/ din piept îi sări iarăși/ o vietate roșie./ se ridică greu/ pe brînci/ cu privirea înfiptă adînc/ în masa aceea verde vîscoasă/ de pe culmea din față./ o simți parcă lipită direct pe retină/ cum freamătă/ în propria sa carne în sînge./ cînd peste întinsul de ape/ fulgeră albă țipă/ o pasăre./ ea are o țintă precisă." (*Feed-back*). Dramă ale admirației, procesiuni melancolice ale imnului sînt, de o vreme, poemele lui Vasile Dan.

Bibliografie:

I. Opera

Privelistile, versuri, Editura Facla, Timișoara, 1977

Nori luminați, poeme, Editura Eminescu, București, 1979

Scara interioară, poeme, Editura Facla, Timișoara, 1980

Arbore genealogic, poeme, Editura Eminescu, București, 1981

Întîmplări crepusculare și alte poeme, Editura Eminescu, București, 1984

Elegie în grădină, versuri, Editura Eminescu, 1987

Drumul cu fînte, versuri, Editura Eminescu, București, 1990

Un li pe drumul mătăsu (jurnal chinezesc), Editura Mirador, Arad, 1997
Pielea poetului, poeme, Editura Mirador, Arad, 2000
Carte vie, Editura Mirador, Arad, 2003

II. Referințe critice

Cornel Moraru, *Textul și realitatea*, Editura Eminescu, București, 1984
Idem, *Dicționarul Scriitorilor Români, vol. II, D-L*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1998
Gheorghe Grigurcu, *Existența poeziei*, Editura Cartea Românească, București, 1986
Al. Cistelean, *Poezie și livresc*, Editura Cartea Românească, București, 1987
Laurențiu Ulici, *Literatura română contemporană, I, Promoția 70*, Editura Eminescu, București, 1995
Romulus Bucur, *Poeți optzeciști (și nu numai) în anii '90*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000